

32001L0089

1.12.2001

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

L 316/5

ДИРЕКТИВА 2001/89/ЕО НА СЪВЕТА
от 23 октомври 2001 година
относно мерки на Общността за борба с класическата чума по свинете
(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 37 от него,

като взе предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽²⁾,

като взе предвид становището Икономическия и социален комитет ⁽³⁾,

като взе предвид становището на Комитета на регионите ⁽⁴⁾,

като има предвид, че:

(1) Директива 80/217/ЕИО на Съвета от 22 януари 1980 г. относно въвеждането на мерки на Общността за борба с класическата чума по свинете ⁽⁵⁾ е изменяна често и съществено. Сега, когато предстои да бъде изменена отново, директивата следва да се преработи в отделен текст поради необходимостта от яснота и усъвършенстване.

(2) Тъй като в приложение I от Договора е даден списъкът на живи животни, една от задачите на Общността в областта на ветеринарната медицина е да се подобри здравословното състояние на свинете, като по този начин се улесни търговията със свине и продукти от тях с цел осигуряване развитието на този сектор.

(3) В случай на огнище на класическа чума по свинете необходимо е на общностно ниво да се установят мерки за ликвидирание на заболяването, за да се гарантира развитието на сектор свиневъдство и да се допринесе за защитата на здравето на животните в Общността.

(4) Едно огнище на класическа чума по свинете може да придобие епизоотичен характер, причинявайки смъртност и сътресения в мащаб, застрашаващ доходността на свиневъдството като цяло.

(5) При поява на съмнения за наличие на заболяването следва да се вземат мерки, с цел да се предприемат незабавни и ефективни действия, веднага след потвърждаване на

наличието ѝ, включително и извеждане на подлежащите на умъртвяване свине от заразен свиневъден обект.

(6) Ако се появи огнище на заболяване, необходимо е също да се предотврати всякакво по-нататъшно разпространение на заболяването чрез внимателен контрол върху придвижванията на животни и използването на продукти, които лесно могат да бъдат контаминирани, почистването и дезинфекцията на заразените помещения, установяване на защитни и надзорни зони около огнището и, ако е необходимо, чрез ваксинация.

(7) В случай на инфекция е възможно ваксинирани свине да станат привидно здрави вирусоносители и да продължат да разпространяват заболяването. Поради това използването на ваксини може да бъде разрешено само в спешни случаи.

(8) В съответствие със становището на Научния комитет допълнителен полезен инструмент в контрола на класическата чума по свинете в райони с висока плътност на свине могат да станат маркерните ваксини, способни да изградят защитен имунитет, отличим от имунната реакция, предизвикана от естествена инфекция с див шам на вируса, посредством подходящи лабораторни изследвания, като по този начин се избягва масовото клане на животни. Следователно препоръчително е да се създаде процедура на Общността за одобряване на такива тестове с дискриминационен характер, след като отпаднат останалите ограничения за тези тестове, както и да се разреши на държавите-членки да въведат използването на маркерни ваксини в спешни случаи и когато е необходимо.

(9) В случай на болест при диви прасета трябва да се прилагат специални мерки за ликвидирание.

(10) Трябва да се създадат разпоредби, за да се гарантира използването на хармонизирани процедури и методи за диагностика на класическа чума по свинете, включително и изграждането на референтна лаборатория на Общността, както и на референтни лаборатории в държавите-членки.

(11) Трябва да се създадат разпоредби за гарантиране на необходимата готовност за ефективно справяне с критични ситуации, свързани с възникването на едно или повече огнища на класическа чума по свинете, по-конкретно чрез изготвянето на планове за борба с тях и изграждането на контролни центрове и експертни групи.

(12) Някои от мерките, които вече са приети в Общността в случай на огнище на класическа чума по свинете в съответствие с Директива 80/217/ЕИО, следва да бъдат изменени, за да

⁽¹⁾ ОВ С 29 Е, 30.1.2001 г., стр. 199.

⁽²⁾ Становище на Европейския парламент от 14 юни 2001 г. (все още непубликувано в Официален вестник).

⁽³⁾ ОВ С 123, 25.4.2001 г., стр. 69.

⁽⁴⁾ ОВ С 148, 18.5.2001 г., стр. 21.

⁽⁵⁾ ОВ L 47, 21.2.1980 г., стр. 11. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 1994 г.

се вземат предвид научните постижения, разработката на нови диагностични инструменти и ваксини, както и опита, натрупан вследствие на появилите се наскоро в Общността, огнища на класическа чума по свинете.

- (13) Опитът показва, че даването на кухненски отпадъци на свине може да носи риск от разпространение на вируса на класическата чума по свинете в резултат на липса на ефективност на контролните мерки при обработката им. До постановяването на мерки на Общността по отношение на обработката на такива отпадъци целесъобразно е да се забрани употребата им при храненето на свине от настоящия момент. Освен това, поради особено опасното им естество, хранителните отпадъци от международни транспортни средства трябва да продължат да бъдат унищожавани.
- (14) За да се осигури непрекъснатата координация на извършваната диагностична работа под егидата на компетентните национални лаборатории, „Institut für Virologie der Tierärztlichen Hochschule, Hannover“, посочен в Решение 81/859/ЕИО ⁽¹⁾ на Съвета, следва да бъде потвърден като референтна лаборатория на Общността, а с оглед на правната сигурност това решение следва да се отмени.
- (15) Трябва да бъдат приети разпоредби за възможността за изменение на настоящата директива и приложенията към нея посредством бързи процедури, за да се отчете развитието на науката и техниката.
- (16) Мерките, необходими за изпълнението на настоящата директива, следва да бъдат приети в съответствие с Решение 1999/468/ЕО на Съвета от 28 юни 1999 г. за установяване на процедурите за упражняване на изпълнителните правомощия, представени на Комисията ⁽²⁾.
- (17) Настоящата директива следва да не засяга задълженията на държавите-членки по отношение на сроковете за транспортиране на директивите, посочени в част Б от приложение VII,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Цели

Настоящата директива постановява минималните мерки на Общността за борба с класическата чума по свинете.

Член 2

Дефиниции

За целите на настоящата директива се прилагат следните дефиниции:

- а) „свиня“ е всяко животно от семейство *Suidae*, включително и диви свине;
- б) „дива свиня“ е свиня, която не се държи или отглежда в свиневъден обект;
- в) „свиневъден обект“ е всяко селскостопанско или друго помещение, намиращо се на територията на държава-членка, където постоянно или временно се отглеждат или хранят свине. Тази дефиниция не включва кланици, транспортни средства и заградени площи, където се държат диви свине и могат да се отстрелват; тези заградени площи трябва да са с размери и структура, които не позволяват прилагането на мерките, посочени в член 5, параграф 1;
- г) „диагностично ръководство“ означава диагностично ръководство за класическа чума по свинете, посочено в член 17, параграф 3;
- д) „свиня, за която има съмнение, че е заразена с вируса на класическата чума по свинете“ е всяка свиня или труп на свиня с наличие на клинични признаци, с патологоанатомични изменения или с реакции на лабораторни тестове, извършени в съответствие с диагностичното ръководство, свидетелстващи за евентуалното наличие на класическа чума по свинете;
- е) „случай на класическа чума по свинете“ или „свиня, заразена с вируса на класическа чума по свинете“ е всяка свиня или труп на свиня:
- при която или който официално е потвърдено наличието на клинични симптоми или патологоанатомични изменения, характерни за класическа чума по свинете, или
 - при която или който наличието на заболяването е официално потвърдено въз основа на лабораторно изследване, извършено в съответствие с диагностичното ръководство;
- ж) „огнище на класическа чума по свинете“ е свиневъдният обект, в който е открит един или няколко случая на класическа чума по свинете;
- з) „първично огнище“ е огнището по смисъла на член 2, буква г) от Директива 82/894/ЕИО на Съвета от 21 декември 1982 г. относно обявяване на болестите по животните в рамките на Общността ⁽³⁾;
- и) „заразен район“ е районът на държава-членка, където след потвърждаването на един или повече случаи на класическа чума по свинете при диви свине, са взети мерки за ликвидирание на заболяването в съответствие с член 15 или член 16;

⁽¹⁾ ОВ L 319, 7.11.1981 г., стр. 20. Решение, изменено с Решение 87/65/ЕИО (ОВ L 34, 5.2.1987 г., стр. 54).

⁽²⁾ ОВ L 184, 17.7.1999 г., стр. 23.

⁽³⁾ ОВ L 378, 31.12.1982 г., стр. 58. Директива, последно изменена с Решение 2000/556/ЕО на Комисията (ОВ L 235, 19.9.2000 г., стр. 27).

- й) „първичен случай на класическа чума по свинете при диви свине“ е всеки случай на класическа чума по свинете, който е установен при диви прасета в район, в който не действат мерки, в съответствие с член 15 или член 16;
- к) „метапопулация на диви свине“ означава всяка група или субпопулация на диви свине, имаща ограничени контакти с други групи или субпопулации;
- л) „възприемчива популация от диви свине“ е онази част от популацията от диви свине, която не е развила имунитет срещу вируса на класическата чума по свинете;
- м) „собственик“ е всяко лице или лица, физическо или юридическо, имащо собственост върху свинете, или на което е възложено да отглежда тези животни, независимо от това дали е срещу или без заплащане;
- н) „компетентен орган“ е компетентният орган по смисъла на член 2, точка 6 от Директива 90/425/ЕИО на Съвета от 26 юни 1990 г. относно ветеринарните и зоотехническите проверки, приложими при търговията в Общността с определени видове живи животни и продукти с оглед завършване изграждането на вътрешния пазар ⁽¹⁾;
- о) „официален ветеринарен лекар“ е ветеринарният лекар, назначен от компетентния орган на държавата-членка;
- п) „преработка“ означава една от обработките на високорисков материал, посочена в член 3 от Директива 90/667/ЕИО на Съвета ⁽²⁾, прилагана по такъв начин, че да не се допуска разпространението на вируса на класическата чума по свинете;
- р) „кухненски отпадъци“ са отпадъците от храна, предназначена за консумация от човека, отделяни от ресторанти, от обекти за обществено хранене или кухни, включително и централни кухни, както и от домакинствата на фермера или лицата, грижещи се за свинете;
- с) „маркерна ваксина“ е ваксина, която е способна да изгради защитен имунитет, отличим от имунната реакция, изградена чрез естествена инфекция с див шам на вируса, посредством подходящи лабораторни изследвания, извършвани в съответствие с диагностичното ръководство;
- т) „умъртвяване“ е убиването на свине по смисъла на член 2, точка 6 от Директива 93/119/ЕИО на Съвета от 22 декември 1993 г. относно защитата на животните по време на клане или умъртвяване ⁽³⁾;
- у) „клане“ е клането на свине по смисъла на член 2, точка 7 от Директива 93/119/ЕИО;
- ф) „район с висока плътност на свине“ е всеки географски район с радиус от 10 km около свиневъден обект, в който има свине, за които има съмнение за заразяване, или, за които се знае, че са заразени с вируса на класическата чума по свинете, в който има наличие на плътност от над 800 свине на km²; въпросният свиневъден обект трябва да се намира или в регион, както е определено в член 2, параграф 2, буква п) от Директива 64/432/ЕИО на Съвета ⁽⁴⁾, където да има наличие от над 300 свине, отглеждани в свиневъдни обекти на квадратен километър, или на разстояние по-малко от 20 km² от такъв регион;
- х) „контактен свиневъден обект“ е обект, в който е могъл да проникне вирусът на класическа чума по свинете, в резултат от местоположението, придвижването на хора, свине или превозни средства, или по какъвто и да било друг начин.

Член 3

Уведомяване за класическа чума по свинете

- Държавите-членки осигуряват задължителното и незабавно уведомяване на компетентния орган за наличието на или съмненията за класическа чума по свинете.
 - Без да се засягат съществуващите разпоредби на Общността относно уведомяването за огнища на животински болести, държавата-членка, на чиято територия е потвърдена класическа чума по свинете:
 - уведомява за заболяването и предоставя информация на Комисията и на другите държавите-членки в съответствие с приложение I относно:
 - огнищата на класическа чума по свинете, потвърдени в свиневъдни обекти,
 - случаите на класическа чума по свинете, потвърдени в кланица или транспортно средство,
 - първичните случаи на класическа чума по свинете, потвърдени при популации от диви прасета,
 - резултатите от епидемиологичното проучване, проведено в съответствие с член 8;
 - предоставят информация на Комисията и другите държави-членки за нови случаи, потвърдени при популации от диви прасета в район, заразен с класическа чума по свинете, в съответствие с член 16, параграф 3, буква а) и параграф 4.
 - Разпоредбите от приложение I могат да бъдат допълнени или изменени в съответствие с процедурата, предвидена в член 26, параграф 2.
- ⁽⁴⁾ Директива 64/432/ЕИО на Съвета от 26 юни 1964 г. относно проблеми, свързани със здравето на животните, които засягат търговията в Общността с говеда и свине (ОВ L 121, 29.7.1964 г., стр. 1977/64). Директива, последно изменена с Решение 2001/298/ЕО на Комисията (ОВ L 102, 12.4.2001 г., стр. 63).

⁽¹⁾ ОВ L 224, 18.8.1990 г., стр. 29. Директива, последно изменена с Директива 92/118/ЕИО (ОВ L 62, 15.3.1993 г., стр. 49).

⁽²⁾ Директива 90/667/ЕИО на Съвета от 27 ноември 1990 г. за определяне на ветеринарните правила относно изхвърянето и преработката на отпадни животински продукти, пускането им на пазара и предотвратяването на наличието на патогени в хранителните продукти от животински или рибен произход, която изменя Директива 90/425/ЕИО (ОВ L 363, 27.12.1990 г., стр. 51). Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 1994 г.

⁽³⁾ ОВ L 340, 31.12.1993 г., стр. 21.

Член 4

Мерки при съмнение за наличие на класическа чума по свинете в свиневъден обект

1. Когато в свиневъден обект има една или повече свине със съмнения за инфекция с вируса на класическата чума по свинете, държавите-членки следят за незабавното започване на официално изследване за потвърждаване или изключване наличието на горепосочената болест от съответния орган в съответствие с процедурите, установени в диагностичното ръководство.

Когато свиневъдният обект бъде посетен от официален ветеринарен лекар, трябва също да се извърши проверка на броя и на идентификационните марки на свинете, посочени в членове 4 и 5 от Директива 92/102/ЕИО на Съвета от 27 ноември 1992 г. относно идентификацията и регистрацията на животни ⁽¹⁾.

2. Когато компетентният орган счита, че съмнението за наличие на класическа чума по свинете в свиневъден обект не може да се изключи, той поставя свиневъдния обект под официален контрол и по-конкретно разпорежда:

- а) всички свине от различните категории в свиневъдния обект да бъдат преброени и да се състави списък с броя на вече болните, умрелите или съмнително болните свине, описани по категории; списъкът се актуализира за отразяване на родените и умрелите свине през периода на съмнението; информацията в списъка се представя при поискване и може да се проверява при всяко посещение;
- б) всички свине в свиневъдния обект се ограничават до помещението, които обитават или се затварят на друго място, където могат да бъдат изолирани;
- в) свине не могат да влизат или напускат свиневъдния обект. Компетентният орган може, ако е необходимо, да разшири обхвата на забраната за напускане на свиневъдния обект върху други породи животни и да изисква прилагането на подходящи мерки за унищожаване на гризачи или насекоми;
- г) трупове на свине не могат да бъдат изкарвани от свиневъдния обект без разрешение, издадено от компетентния орган;
- д) свинско месо, продукти от свине, семенен материал, яйцеклетки и ембриони от свине, животински фураж, съдове, други предмети или отпадъци, които биха могли да бъдат носители на вируса на класическа чума по свинете, не могат да напускат свиневъдния обект без разрешение, издадено от компетентния орган; свинско месо, продукти от свине, семенен материал, яйцеклетки и ембриони от свине не могат да бъдат изнасяни от свиневъдния обект за целите на вътрешната търговия в Общността;
- е) движението на лица към или от свиневъдния обект е предмет на писмено разрешително от компетентния орган;

⁽¹⁾ ОВ L 355, 5.12.1992 г., стр. 32. Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 1994 г.

ж) движението на превозни средства към или от свиневъдния обект е предмет на писмено разрешително от компетентния орган;

з) използват се подходящи средства на дезинфекция на входовете и изходите на сградите, в които се помешават свине, както и на самия свиневъден обект; всяко лице, влизащо във или излизащо от свиневъден обект, трябва да спазва подходящи хигиенни мерки, необходими за намаляване на риска от разпространението на вируса на класическата чума по свинете. Освен това всички транспортни средства се дезинфекцират внимателно преди да излязат от свиневъдния обект;

и) провежда се епидемиологично проучване в съответствие с член 8.

3. Когато епидемиологичната ситуация го изисква, и по-специално, ако свиневъдният обект, в който се намират съмнително болни свине, се намира в район с висока плътност на свине, компетентният орган:

- а) може да приложи мерките, предвидени в член 5, параграф 1, в свиневъдния обект, посочен в параграф 2 от настоящия член; въпреки това компетентният орган може, когато сметне че условията позволяват, да ограничи прилагането на тези мерки само за съмнително болните свине или за тези, заразени с вируса на класическата чума по свинете и единствено в частта от свиневъдния обект, в която се държат, при условие че тези свине са настанени, отглеждани и хранени съвсем отделно от други свине в свиневъдния обект. Във всеки случай се взема достатъчен брой проби от свинете, когато се убиват, за да може да се потвърди или изключи наличието на вируса на класическата чума по свинете в съответствие с диагностичното ръководство;
- б) може да установи временна зона на контрол около свиневъдния обект, посочена в параграф 2; прилагат се някои или всички мерки, предвидени от параграфи 1 или 2, в свиневъдните обекти в границите на тази зона.

4. Мерките, предвидени в параграф 2, не се прекратяват, докато официално не се отхвърли съмнението за класическа чума по свинете.

Член 5

Мерки при потвърждаване наличието на класическа чума по свинете в свиневъден обект

1. В случаи, когато наличието на класическа чума по свинете в даден свиневъден обект е официално потвърдено, държавите-членки следят компетентният орган, в допълнение на мерките, предвидени в член 4, параграф 2, да постанови, че:

- а) всички свине в свиневъдния обект трябва да се убиват незабавно под официален контрол по такъв начин, гарантиращ неразпространението на вируса на класическата чума по свинете по време на транспортиране или убиване;

- б) в съответствие с изискванията на диагностичното ръководство трябва да се взема достатъчен брой проби от свинете при умъртвяване им, за да може да се установи начинът на проникване на вируса на класическата чума по свинете в свиневдния обект и предшестващия обявяването на заболяването период, през който заболяването вероятно е съществувало в обекта;
- в) трупове на умрелите или умъртвени свине трябва да се преработват под официален контрол;
- г) месото от свине, заклани в периода между вероятното проникване на заболяването в свиневдния обект и налагането на ограничителни мерки, винаги когато това е възможно, да се проследява и преработва под официален контрол;
- д) семенен материал, яйцеклетки и ембриони от свине, събрани в свиневдния обект през периода между вероятното проникване на заболяването в свиневдния обект и налагането на ограничителни мерки, да се проследяват и унищожават под официален контрол по такъв начин, че да се избегне риска от разпространението на вируса на класическата чума по свинете;
- е) всички материали и отпадъци, за които съществува вероятност да са контаминирани, например фуражи, задължително се подлагат на обработка, осигуряваща унищожаването на вируса на класическата чума по свинете; всички материали за еднократна употреба, които биха могли да са контаминирани, по-конкретно използваните за операциите по клането, да се унищожават; тези разпоредби да се прилагат в съответствие с инструкциите на официалния ветеринарен лекар;
- ж) след като свинете са убити, сградите, в които са пребивавали, превозните средства, използвани при тяхното транспортиране или при транспортирането на трупове им, както и оборудването, постелята, торът и торовата течност, които могат да бъдат преносители на вируса, се почистват и дезинфекцират или третираат съобразно член 12;
- з) в случай на първично огнище на заболяването, изолатът от вируса на класическата чума по свинете се подлага на лабораторната процедура, предвидена в диагностичното ръководство, за да се идентифицира генетичният тип;
- и) да се провежда епидемиологично проучване в съответствие с член 8.

2. В случаи, когато е потвърдено огнище в лаборатория, зоологическа градина, природен резерват или оградена площ, в която се държат свине за научни цели или за цели, свързани с опазването на редки на видове или породи, въпросната държава-членка може да реши да въведе дерогация от параграф 1, букви а) и д), при условие че не са застрашени основните интереси на Общността.

Това решение се съобщава незабавно на Комисията.

Във всички случаи Комисията веднага прави преглед на ситуацията със заинтересованата държава-членка и при първата удобна възможност в Постоянния ветеринарен комитет. Ако е необходимо,

приемат се мерки за предотвратяване разпространението на заболяването в съответствие с процедурата, предвидена от член 27, параграф 2, която може да включва спешна ваксинация съобразно процедурата, предвидена в член 19.

Член 6

Мерки при потвърждаване наличието на класическа чума по свинете в свиневдни обекти, състоящи се от различни производствени единици

1. В случай на потвърждаване на наличието на класическа чума по свинете в свиневдни обекти, състоящи се от две или повече отделни производствени единици, и за да може да се завърши уговяването на свинете, компетентният орган може да реши да не прилага мерките по член 5, параграф 1, буква а) по отношение на производствените единици със здрави свине в заразен свиневден обект, при условие че официалният ветеринарен лекар е потвърдил, че конструкцията, размерът и разстоянието между тези производствени единици, както и извършваните там операции са от такъв характер, че тези производствени единици осигуряват напълно отделни съоръжения за настаняване, държане и хранене, гарантиращи невъзможност да се разпространи вирусът от една производствена единица в друга.

2. Ако се ползват от дерогацията, предвидена от параграф 1, държавите-членки съставят подробни правила по прилагането ѝ в зависимост от гаранциите, които могат да се дадат за здравето на животните.

3. Държавите-членки, които се ползват от тази дерогация, незабавно уведомяват Комисията за това. Във всички случаи Комисията веднага прави преглед на ситуацията със заинтересованата държава-членка, както и в Постоянния ветеринарен комитет, при първа удобна възможност. Ако е необходимо, приемат се мерки за предотвратяване разпространението на заболяването в съответствие с процедурата, посочена в член 27, параграф 2.

Член 7

Мерки в контактни свиневдни обекти

1. Свиневдни обекти се признават за контактни свиневдни обекти, когато официалният ветеринарен лекар установява или счита въз основа епидемиологичното проучване, проведено в съответствие с член 8, че е възможно класическа чума по свинете да е проникнала или от други свиневдни обекти в свиневдния обект, посочен в член 4 или член 5, или от свиневдния обект, посочен в член 4 или член 5, в други свиневдни обекти.

За такива свиневдни обекти се прилагат разпоредбите на член 4, докато съмнението за класическа чума по свинете не бъде изключено официално.

2. Компетентният орган прилага мерките, предвидени в член 5, параграф 1, в контактните свиневдни обекти, посочени в параграф 1 от настоящия член, ако това се налага от епидемиологичната обстановка.

В съответствие с диагностичното ръководство се вземат достатъчен брой проби от свинете, когато се умъртвяват, с цел потвърждаване или отхвърляне наличието на вируса на класическата чума по свинете в тези свиневъдни обекти.

3. Главните критерии и рискови фактори, които трябва да се имат предвид при прилагането на мерките, предвидени в член 5, параграф 1, буква а) в контактни свиневъдни обекти, са дадени в приложение V. Тези критерии и рискови фактори могат впоследствие да бъдат изменени или допълнени, за да се вземат под внимание научните разработки и опит в съответствие с процедурата, определена в член 26, параграф 2.

Член 8

Епидемиологично проучване

Държавите-членки следят провеждането на епидемиологичното проучване във връзка със случаи на съмнение или огнища на класическа чума по свинете да се базира на въпросници, изготвени в рамката на плановете за действие при извънредни ситуации, предвидени в член 22.

Това проучване обхваща минимум:

- а) продължителността на периода, през който вирусът на класическата чума по свинете може да е съществувал в свиневъдния обект, преди заболяването да се обяви или да се появят съмнения за нея;
- б) възможния произход на класическата чума по свинете в свиневъдния обект и определянето на други свиневъдни обекти, в които свине са могли да бъдат заразени или контаминирани от същия източник;
- в) движението на хора, превозни средства, свине, трупове, семенен материал, месо или всякакъв друг материал, който евентуално би могъл да пренася вируса до и от въпросните свиневъдни обекти.

Ако резултатите от това проучване сочат, че класическа чума по свинете е могла да се разпространи от и до свиневъдни обекти, намиращи се в други държави-членки, Комисията и заинтересованите държави-членки се информират незабавно.

Член 9

Установяване на защитни и надзорни зони

1. Веднага след като диагнозата на класическа чума по свинете се потвърди официално за свине от даден свиневъден обект, компетентният орган установява защитна зона с радиус не по-малък от 3 километра около мястото на огнището, включена на свой ред в надзорна зона с радиус не по-малък 10 километра.

Мерките, предвидени в членове 10 и 11, се прилагат в съответните зони.

2. При установяване на зоните компетентният орган трябва да вземе предвид:

- а) резултатите от епидемиологичното проучване, проведено в съответствие с член 8;
- б) географското положение, по-конкретно естествените или изкуствените граници;
- в) разположението и близостта на свиневъдни обекти;
- г) начините на придвижване на свинете и на търговия с тях и наличието на кланици;
- д) наличните материални ресурси и персонал за контрол на всяко движение на свине в границите на зоните, по-конкретно ако подлежащите на убиване свине трябва да бъдат преместени извън техния свиневъден обект по произход.

3. Ако една зона включва части от територията на няколко държави-членки, компетентните органи на съответните държави-членки си сътрудничат за установяване на зоната.

4. Компетентният орган взема необходимите мерки, включително и използването на видно място на знаци и предупредителни надписи, както и използване на ресурсите на медиите, например пресата и телевизията, за да е сигурен, че всички лица в защитната и надзорна зона са напълно запознати с действащите ограничения в съответствие с членове 10 и 11, и предприема такива мерки, каквито счита за подходящи, за да гарантира адекватното прилагане на тези мерки.

Член 10

Мерки в установената защитна зона

1. Държавите-членки следят за прилагането на следните мерки в защитната зона:

- а) прави се преброяване на всичките свиневъдни обекти, веднага щом е възможно; след установяването на защитната зона тези свиневъдни обекти се посещават от официалния ветеринарен лекар, в срок не по-дълъг от седем дни за клиничен преглед на свинете и за проверка на регистъра и идентификационните марки на свинете, посочени в членове 4 и 5 от Директива 92/102/ЕИО;
- б) забранява се придвижването и транспортирането на свине по пътища, публична или частна собственост с изключение, когато е необходимо, на пътищата за обслужване на свиневъдните обекти, освен ако компетентният орган не е потвърдил разрешаването на придвижванията, посочени в буква е). Тази забрана може да не се прилага за транзитното преминаване на свине по шосеен или железопътен път без разтоварване или спиране. Освен това, в съответствие с процедурата, определена в член 27, параграф 2, може да се предостави дерогация за кланични свине, идващи извън защитната зона, на път за кланица, намираща се в тази зона за незабавно клане;

- в) камиони и други превозни средства и оборудване, използвани за транспортиране на свине или друг добитък или материали, които могат да бъдат заразени (например трупове, фураж, тор, торова течност и др.) се почистват, дезинфекцират и подлагат на обработка във възможно най-кратко време след контаминирането в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в член 12. Камион или превозно средство, вече използвано за транспорт на свине, не може да излезе от зоната без да е почистено или дезинфектирано, а след това инспектирано и получило разрешение от компетентния орган;
- г) никакво друго домашно животно не може да влиза във или излиза от свиневъден обект без разрешението на компетентния орган;
- д) всички умрели или заболели свине от свиневъден обект незабавно се обявяват пред компетентния орган, който провежда необходимите изследвания в съответствие с процедурите, установени в диагностичното ръководство;
- е) свинете не могат да напускат свиневъдния обект, в който са били държани най-малко 30 дни след завършване на предварителното почистване и дезинфекция на заразените свиневъдни обекти. След 30 дни, при спазване на условията в параграф 3, компетентният орган може да разреши извеждането на свинете от засегнатия свиневъден обект, за да бъдат директно транспортирани до:
- кланица, определена от компетентния орган, за предпочитане тя да е в границите на защитната или надзорната зона за цел незабавното им клане,
 - месопреработвателно предприятие или подходящо място, където свинете се умъртвяват незабавно и труповете им се преработват под официален контрол, или
 - при изключителни обстоятелства — до други помещения, намиращи се в границите на защитната зона. Държавите-членки, които се прилагат тази разпоредба, незабавно уведомяват за това Комисията в рамките на Постоянния ветеринарен комитет;
- ж) семенен материал, яйцеклетки и ембриони на свине не напускат свиневъдните обекти, разположени в границите на защитната зона;
- з) всяко лице, влизащо във или излизащо от свиневъдни обекти, съблюдава подходящи хигиенни мерки, необходими за намаляване риска от разпространението на вируса на класическата чума по свинете.
2. Когато забраните, предвидени в параграф 1, се налагат за повече от 30 дни поради появата на нови огнища на заболяването и поради възникването на проблеми с хуманното отношение към животните, или поради други проблеми при отглеждането на свинете, при спазването на условията в параграф 3, компетентният орган може, при обосновано заявление на собственика, да разреши извеждането на свине от свиневъден обект в границите на защитната зона за директното им транспортиране до:
- а) кланица, определена от компетентния орган, за предпочитане тя да е в границите на защитната или надзорната зона с цел незабавното им клане;
- б) месопреработвателно предприятие или подходящо място, където свинете се умъртвяват веднага и труповете им се преработват под официален контрол; или
- в) при изключителни обстоятелства — до други помещения, намиращи се в границите на защитната зона. Държавите-членки, които се ползват от тази разпоредба, незабавно уведомяват за това Комисията в рамките на Постоянния ветеринарен комитет.
3. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, компетентният орган може да разреши извеждането на свине от въпросния свиневъден обект, при условие че:
- а) от официалния ветеринарен лекар е направен клиничен преглед на свинете в свиневъдния обект, и по-конкретно на тези, които ще се преместват, включително измерване на телесната температура на част от тях, както и проверка на регистъра и идентификационните марки на свинете, дадени в членове 4 и 5 от Директива 92/102/ЕИО;
- б) проверките и изследванията, посочени по-горе, не са показали доказателства за наличие на класическа чума по свинете и са в съответствие с разпоредбите на Директива 92/102/ЕИО;
- в) свинете се транспортират в превозни средства, пломбирани от компетентния орган;
- г) превозното средство и оборудването, с които е извършено транспортирането на свинете, се почистват и дезинфекцират незабавно след транспортирането в съответствие с разпоредбите в член 12;
- д) ако свинете са за клане или умъртвяване, взема се достатъчен брой проби от тях в съответствие с диагностичното ръководство, за да може да се потвърди или изключи наличието на вируса на класическата чума по свинете в тези свиневъдни обекти;
- е) ако свинете се транспортират до кланица:
- компетентният орган, отговорен за кланицата, се уведомява за намерението свинете да се докарат в нея, а той на свой ред уведомява компетентния орган по тяхното изпращане за пристигането им,
 - при пристигане в кланицата тези свине се държат и колят отделно от други свине,
 - по време на прегледа, извършван преди и след клането в определената за целта кланица, компетентният орган взема под внимание всякакви признаци, отнасящи се до наличието на класическа чума по свинете,

- пряното месо от тези свине или се преработва, или се обозначава със специален печат, посочен в член 5а от Директива 72/461/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾ и след това се преработва в съответствие с правилата, установени в член 4, параграф 1 от Директива 80/215/ЕИО на Съвета ⁽²⁾. Това се прави в предприятие, определено от компетентният орган. Месото се изпраща на това предприятие, при условие че пратката е plombирана преди изпращането ѝ и остане запечатана през цялото време на транспортирането.
4. Наложени мерки в защитната зона остават в сила най-малко докато:
- не приключи почистването и дезинфекцирането на заразените свиневъдни обекти;
 - свинете във всички свиневъдни обекти са преминали през клинични прегледи и лабораторни изследвания, осъществени в съответствие с диагностичното ръководство, с оглед откриване възможно наличие на вируса на класическата чума по свинете.

Изследванията, посочени в буква б), не могат да се извършват преди да са изминали 30 дни от приключването на предварителните мерки по почистване и дезинфекция в заразените свиневъдни обекти.

Член 11

Мерки в установената надзорна зона

1. Държавите-членки следят за прилагането на следните мерки в надзорна зона:
- прави се преброяване на всичките свиневъдни обекти;
 - придвижването и транспортирането на свине по пътища, публична или частна собственост, с изключение, когато е необходимо, на пътищата за обслужване на свиневъдни обекти, се забранява, освен ако не са одобрени от компетентния орган. Тази забрана може да не се прилага за транзитното преминаване на свине по шосейна или железопътна мрежа без разтоварване или спиране и за кланични свине, идващи с цел незабавно клане извън надзорната зона на път за кланица, намираща се в тази зона;
 - камиони и други превозни средства и оборудване, използвани за транспортиране на свине или друг добитък, или материали, които могат да бъдат заразени (например трупове, фураж, тор, торова течност и др.) се почистват, дезинфекцират и обработват във възможно най-кратък срок след контаминирането в

съответствие с разпоредбите и процедурите на член 12. Камион или превозно средство, вече използвано за транспортиране на свине, не може да излезе от зоната без да е почистено или дезинфекцирано;

- никакво друго домашно животно не може да влиза във или излиза от свиневъден обект през първите седем дни след установяването на зоната без разрешение от компетентния орган;
- всички умрели или заболели свине в свиневъден обект се обявяват веднага пред компетентния орган, който извършва подходящи изследвания в съответствие с процедурите, предвидени в диагностичното ръководство;
- свине не могат да се преместват от свиневъдния обект, в който те се държат най-малко 21 дена след приключване на предварителното почистване и дезинфекция на заразените свиневъдни обекти. След 21 дена, като спазва условията, посочени в член 10, параграф 3, компетентният орган може да разреши изваждането на свинете от дадения свиневъден обект с цел директно транспортиране до:
 - кланица, определена от компетентният орган, за предпочитане тя да е в границите на защитната или надзорната зона, с цел незабавното им заколване,
 - месопереработвателно предприятие или подходящо място, където свинете се умъртвяват веднага и трупове им се преработват под официален контрол, или
 - при изключителни обстоятелства до други помещения, намиращи се в границите на защитната или надзорната зона. Държавите-членки, които се ползват от тази разпоредба, незабавно уведомяват за това Комисията в рамките на Постоянния ветеринарен комитет.

Въпреки това, ако свинете трябва да бъдат транспортирани до кланица по молба на държава-членка, съпроводена от подходяща обосновка и в съответствие с процедурата, определена в член 27, параграф 2, могат да се разрешат дерогации от разпоредбите, предвидени в член 10, параграф 3, букви д) и е), четвъртото тире, по-конкретно по отношение на маркировката на месото от тези свине и последващото му използване, както и предназначението на обработените продукти;

- семенен материал, яйцеклетки и ембриони от свине не напускат свиневъдните обекти, разположени в надзорната зона;
- всяко лице, влизащо във или излизащо от свиневъдни обекти съблюдава подходящи хигиенни мерки, необходими за намаляване на риска от разпространение на вируса на класическата чума по свинете.

⁽¹⁾ Директива 72/461/ЕИО на Съвета от 12 декември 1972 г. относно здравните проблеми, засягащи търговия с пряно месо в рамките на Общността (ОВ L 302, 31.12.1972 г., стр. 24). Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 1994 г.

⁽²⁾ Директива 80/215/ЕИО на Съвета от 22 януари 1980 г. относно проблемите, свързани със здравето на животните, засягащи търговията с месни продукти в рамките на Общността (ОВ L 47, 21.2.1980 г., стр. 4). Директива, последно изменена с Акта за присъединяване от 1994 г.

2. Когато забраните, разпоредени в параграф 1, се налагат за повече от 30 дни поради появата на нови огнища на заболяването и създават проблеми по хуманното отношение към животните или други трудности при отглеждането на свинете, като спазва условията, обявени в член 10, параграф 3, компетентният орган може, след като собственикът е подал обосновано заявление, да разреши изваждането на свине от свиневъден обект в границите на

надзорната зона за директното им транспортиране до:

- а) кланица, определена от компетентния орган, за предпочитане тя да е в границите на защитната или надзорната зона с цел незабавното им заколване;
- б) месопреработвателно предприятие или подходящо място, където свинете се умъртвяват веднага и трупите им се преработват под официален контрол; или
- в) при изключителни обстоятелства — до други помещения, намиращи се в границите на предпазната или надзорната зона. Държавите-членки, които се ползват от тази разпоредба, незабавно уведомяват за това Комисията в рамките на Постоянния ветеринарен комитет.

3. Мерките в надзорната зона продължават да се прилагат поне докато:

- а) не се извърши почистване и дезинфекция в заразените обекти;
- б) свинете във всички свиневъдни обекти са преминали през клинични прегледи, а в случай на нужда и през лабораторни изследвания, както е разпоредено в диагностичното ръководство, с цел откриването на възможно наличие на вируса на класическата чума по свинете.

Изследванията, посочени в буква б), не се извършват преди да са изминали 20 дни от приключването на дейностите по предварителното почистване и на мерките за дезинфекция на заразените свиневъдни обекти.

Член 12

Почистване и дезинфекция

1. Държавите-членки следят за:

- а) дезинфекционните средства, които ще се използват, както и концентрациите им да са официално одобрени от компетентния орган;
- б) операциите по почистване и дезинфекция да се извършват под официален контрол в съответствие със:
 - инструкциите, дадени от официалния ветеринарен лекар, и
 - принципите и процедурите за почистване, дезинфекция и обработване, посочени в приложение II.

2. Принципите и процедурите за почистване и дезинфекция, посочени в приложение II, могат впоследствие да бъдат изменени или допълнени, за да се вземат предвид научните разработки и опит в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

Член 13

Повторно зареждане на свиневъдни обекти след появата на огнища на заболяването

1. Повторното зареждане на свине в свиневъдния обект, посочен в член 5, не се извършва по-рано от 30 дни след приключване на дейностите на почистване и дезинфекция в съответствие с член 12.

2. При повторното зареждане на свине се взема предвид видът на животновъдството, упражнявано в съответния свиневъден обект и трябва да се спазват следните процедури:

- а) когато се отнася за свиневъдни обекти на открито, повторното зареждане на свине започва със зареждането на свине-индикатори, които са прегледани и са показали отрицателен резултат за наличие на антитела срещу вируса на класическата чума по свинете, или които произхождат от свиневъдни обекти, които не са обект на ограничения, свързани с класическата чума по свинете. Възприемчивите животни се настаняват върху цялата територия на свиневъдния обект в съответствие с изискванията на компетентният орган и от тях се вземат проби 40 дни след настаняването им в свиневъдния обект и се тестват за наличие на антитела в съответствие с диагностичното ръководство.

Ако нито една от свинете не е развила антитела срещу вируса на класическата чума по свинете, цялостното повторно зареждане може да се състои. Нито една свиня не напуска свиневъдния обект преди да са налице отрицателните резултати от серологичното изследване;

- б) що се отнася до други форми на отглеждане, повторното зареждане на свине става или в съответствие с мерките, разпоредени в буква а) по-горе, или се извършва на базата на цялостно ново зареждане, при условие че:

— всички свине пристигат в рамките на период от 20 дни и са от свиневъдни обекти, които не са подложени на никакви ограничения, свързани с класическата чума по свинете,

— свине от повторно заредено стадо се подлагат на серологично изследване в съответствие с диагностичното ръководство. Вземането на проби за това изследване се прави най-рано 40 дни след пристигането на последните свине,

— нито една свиня не напуска свиневъдния обект преди да са налице отрицателните резултати от серологичното изследване.

3. Въпреки това, ако са изминали повече от шест месеца от завършването на дейностите по почистване и дезинфекция на свиневъдния обект, компетентният орган може да разреши дерогация от разпоредбите, посочени в параграф 2 по-горе, като взема предвид епидемиологичната обстановка.

Член 14

Мерки в случай на съмнение или потвърждение на наличие на класическа чума по свинете в свине, намиращи се в кланица или транспортно средство

1. При съмнение за наличието на класическа чума по свинете в кланица или транспортно средство, държавите-членки следят компетентният орган веднага да започне официално проучване с цел потвърждаване или изключване наличието на тази болест в съответствие с процедурите, установени в диагностичното ръководство.

2. Ако се установи случай на класическа чума по свинете в клиника или транспортно средство, компетентният орган следи:

- а) всички възприемчиви животни в клиниката или в транспортното средство да бъдат убити незабавно;
- б) трупите, вътрешните органи и животинските отпадни продукти от свинете, при които съществува вероятност да са заразени и контаминирани, да се преработят под официален контрол;
- в) почистването и дезинфекцията на сгради и оборудване, включително и превозни средства да стават под контрола на официалния ветеринарен лекар в съответствие с член 12;
- г) да се проведе епидемиологично проучване като разпоредбите на член 8 се прилагат *mutatis mutandis*;
- д) изолатът от вируса на класическата чума по свинете да се подложи на лабораторната процедура, установена в диагностичното ръководство, за да се идентифицира генетичния тип на вируса;
- е) мерките, посочени в член 7, да се прилагат в свиневъдния обект, откъдето произхождат заразените свине или труповете и в другите контактни свиневъдни обекти. Ако епидемиологичното проучване не посочва нещо друго, мерките, предвидени в член 5, параграф 1, се прилагат в свиневъдния обект по произход на заразените свине или труповете;
- ж) да не се приемат повторно животни за клане или транспорт преди изтичането на най-малко 24 часа от приключване на операциите по почистване и дезинфекция в съответствие с член 12.

Член 15

Мерки в случай на съмнение и потвърждаване на наличието на класическа чума по свинете при диви свине

1. Веднага щом компетентният орган на държава-членка получи информация, че диви прасета са съмнителни за зараза, той предприема всички подходящи мерки за потвърждаване или изключване на наличието на заболяването, като предоставя информация на собствениците на свине и на ловците, а също и като изследва всички диви прасета, които са отстреляни или намерени умрели, включително и чрез лабораторно тестване.

2. Щом се получи потвърждение на първичен случай на класическа чума по свинете при диви прасета, с цел намаляване на разпространението на заболяването компетентният орган на държава-членка незабавно:

- а) сформира експертна група, включваща и ветеринарни лекари, ловци, биолози специалисти по диви животни и епидемиолози. Експертната група оказва съдействие на компетентния орган при:

- проучването на епидемиологичната ситуация и определянето на заразен район в съответствие с разпоредбите в член 16, параграф 3, буква б),

- определянето на подходящи мерки, които се прилагат в заразения район в допълнение към мерките, посочени в букви б) и в); тези мерки могат да включват преустановяване на лова и забрана за хранене на диви прасета,

- съставянето на план за ликвидиране на заболяването, който трябва да се представи на Комисията в съответствие с член 16,

- извършването на ревизии с цел проверка ефективността на мерките, възприети за ликвидирането на класическата чума по свинете в заразения район;

- б) поставя спешно под официален контрол свиневъдните обекти в определения заразен район и по-конкретно разпорежда:

- да се извърши официално преброяване на всички категории свине във всички свиневъдни обекти; преброяването се актуализира от собственика. Информацията от преброяването се предоставя при поискване и може да се проверява при всяка инспекция. Въпреки това по отношение на свиневъдни обекти на открито, първото преброяване може да се направи въз основа на приблизителна оценка,

- всички свине в свиневъдния обект да се държат в помещението им или някое друго място, където да могат да са изолирани от дивите свине, които не трябва да имат достъп до никакъв материал, който впоследствие може да влезе в контакт със свинете от свиневъдния обект,

- никакви свине да не влизат във или излизат от свиневъдния обект, с изключение на тези, за които компетентният орган е издал разрешение с оглед на епидемиологичната обстановка,

- да се използват подходящи средства за дезинфекция на входовете и изходите на сгради, в които се помещават свине, както и на самия свиневъден обект,

- да се прилагат подходящи хигиенни мерки от всички лица, влизащи в контакт с диви прасета, за да се намали рискът от разпространението на вируса на класическата чума по свинете, като тези мерки могат да включват временна забрана за лица, които вече са контактували с диви прасета, за влизане в свиневъден обект,

- всички умрели или болни свине със симптоми на класическа чума по свинете в свиневъден обект да се тестват за наличието на класическа чума по свинете,

- да не се внася в свиневъден обект никаква част от което и да било диво прасе, независимо дали е отстреляно или намерено умряло, както и който и да е материал или оборудване, които биха могли да са контаминирани с вируса на класическата чума по свинете,

- да не се изкарват от заразен район свине, техният семенен материал, ембриони или яйцеклетки за вътрешна търговия в Общността;

- в) взема мерки всички диви прасета, отстреляни или намерени умрели в установения заразен район, да се прегледат от официален ветеринарен лекар и да се изследват за класическа чума по свинете в съответствие с диагностичното ръководство. Трупите на всички животни, показали положителни резултати, се преработват под официален контрол. Когато тестването дава отрицателни резултати по отношение на класическа чума по свинете, държавите-членки прилагат мерките, установени в член 11, параграф 2 от Директива 92/45/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾. Части, които не са предназначени за консумация от човека, се преработват под официален контрол;
- г) следи за преминаването на изолата от вируса на класическата чума по свинете през лабораторната процедура, установена в диагностичното ръководство, за да се идентифицира генетичния тип на вируса.

3. Ако е възникнал случай на класическа чума по свинете при диви прасета в район на държава-членка, близо до територията на друга държава-членка, засегнатите държавите-членки си сътрудничат при определянето на мерките за ликвидиране на заболяването.

Член 16

Планове за ликвидиране на класическа чума по свинете в популация от диви свине

1. Без да се засягат мерките, посочени в член 15, държавите-членки представят на Комисията, в срок от 90 дни от потвърждаването на първичния случай на класическа чума по свинете при диви свине, писмен план за взетите мерки за ликвидиране на заболяването в определения като заразен район и мерките, прилагани в свиневъдните обекти в този район.

Комисията разглежда плана, за да определи дали той позволява постигането на желаната цел. Планът, ако е необходимо и с изменения, се одобрява в съответствие с процедурата, посочена в член 27, параграф 2.

Планът може впоследствие да се измени или допълни, за да се отчете развитието на обстановката.

Ако тези изменения се отнасят до повторното определяне на заразен район, държавите-членки гарантират незабавното уведомяване на Комисията и другите държави-членки за тези изменения.

Ако измененията се отнасят до други разпоредби на плана, държавите-членки представят изменения план на Комисията за разглеждане и евентуално утвърждаване в съответствие с процедурата, посочена в член 27, параграф 2.

2. След одобряване на мерките, предвидени в плана, посочен в параграф 1, те заменят първоначалните мерки, залегнали в член 15, на дата, която се определя при предоставяне на одобрението.

⁽¹⁾ Директива 92/45/ЕИО на Съвета от 16 юни 1992 г. относно ветеринарно-санитарните и здравните проблеми, свързани с отстрелването на дивеч и пускането на пазара на месо от дивеч (ОВ L 268, 14.9.1992 г., стр. 35). Директива, последно изменена с Директива 97/79/ЕО (ОВ L 24, 30.1.1998 г., стр. 31).

3. Планът, посочен в параграф 1, съдържа информация за:
- а) резултатите от епидемиологичните изследвания и контролните мерки, проведени в съответствие с член 15, и географското разпространение на заболяването;
 - б) заразен район, определен в границите на територията на засегнатата държава-членка. При определяне на заразен район, компетентният орган взема предвид:
 - резултатите от извършените епидемиологични изследвания и географското разпространение на заболяването,
 - популацията от диви свине в района,
 - съществуването на значителни естествени и изкуствени прегради за движение на диви свине;
 - в) организирането на тясно сътрудничество между биолози, ловци, ловни организации, служби за защита на диви животни и ветеринарни служби (здраве на животните и обществено здраве);
 - г) осъществяването на информационната кампания за повишаване ангажираността на ловците по отношение на мерките, които трябва да предприемат в рамките на плана за ликвидиране на заболяването;
 - д) направените конкретни усилия за определяне броя и местонахождението на метапопулации на диви свине във и около района на заразата;
 - е) приблизителния брой на метапопулации на диви свине, размерите им във и около района на заразата;
 - ж) направените конкретни усилия за определяне степента на инфекция в популацията на диви свине чрез изследване на диви свине, застреляни от ловци или намерени умрели, както и чрез лабораторни изследвания, включително епидемиологични изследвания по възрастови категории;
 - з) приетите мерки за намаляване на разпространението на заболяването вследствие придвижването на диви прасета и/или контакти между метапопулации от диви свине; тези мерки могат да включват забрана на лова;
 - и) приетите мерки за намаляване на възприемчивите популации на диви свине и по-конкретно малките прасенца;
 - й) изискванията, които трябва да се спазват от ловци, с цел избягването на всякакво разпространение на заболяването;
 - к) метода на отстраняването на диви свине, намерени умрели или застреляни, който се основава на:
 - преработка под официален контрол, или
 - инспекция от официален ветеринарен лекар и лабораторни тестове, както е разпоредено в диагностичното ръководство. Трупите на всички животни с положителни резултати се преработват под официален контрол. Когато тестовите се окажат отрицателни по отношение на класическа чума по свинете, държавите-членки прилагат мерките, определени в член 11, параграф 2 от Директива

92/45/ЕИО. Части, които не са предназначени за консумация от човека, се преработват под официален контрол;

- л) епидемиологичното проучване, което се извършва за всяка дива свиня, независимо дали е отстреляна или намерена мъртва. Това проучване трябва да включва попълването на въпросник, осигуряващ информация за:
- географския район, в който животното е намерено умряло или отстреляно,
 - датата, на която животното е намерено умряло или отстреляно,
 - лицето, намерило или отстреляло животното,
 - възрастта и пола на свинята,
 - ако животното е отстреляно: констатирани симптоми преди застрелването,
 - ако животното е намерено умряло: състоянието на трупа,
 - лабораторни резултати;
- м) програмите за наблюдение и превантивните мерки, приложими към свинеждните обекти, намиращи се в определения заразен район, а ако е необходимо, и в околностите му, включително транспортирането и придвижването на животни в границите на, от и до района; тези мерки включват най-малко забрана за преместване на свине, на техния семенен материал, ембриони или яйцеклетки от района на заразата с цел търговия вътре в Общността;
- н) други критерии, които се прилагат за премахване на мерките, предприети за ликвидиране на заболяването в определения район и мерките, приложени към свинеждни обекти в района;
- о) органа, натоварен с надзора и координацията на учрежденията, отговорни за осъществяване на плана;
- п) установената система, за да може експертната група, назначена в съответствие с член 15, параграф 2, буква а), редовно да преглежда резултатите от плана за ликвидиране на заболяването;
- р) мерките за мониторинг на заболяването, които се прилагат след като е изтекъл период най-малко от 12 месеца от последния потвърден случай на класическа чума по свинете при диви свине в определения заразен район; тези мониторингови мерки остават в сила за срок не по-кратък от 12 месеца и включват най-малко мерките, вече наложени в съответствие с букви ж), к) и л).

4. Доклад за епидемиологичната ситуация в определения район и резултатите от плана за ликвидиране на заболяването се изпраща до Комисията и до другите държави-членки всеки 6 месеца.

По-подробни правила относно информацията, която трябва да се предоставя от държавите-членки по този въпрос, може да се приеме в съответствие с процедурата, определена в член 26, параграф 2.

Член 17

Диагностични процедури и изисквания за биобезопасност

1. Държавите-членки следят за:

- а) провеждането на диагностичните процедури, вземането на проби и лабораторните тестове за установяване наличието на класическа чума по свинете да се извършват в съответствие с диагностичното ръководство;
- б) една национална лаборатория да отговоря за координирането на методите и стандартите за диагностика във всяка държава-членка в съответствие с разпоредбите на приложение III.

2. Националните лаборатории, посочени в параграф 1, буква б), си сътрудничат с референтната лаборатория на Общността, при условията, посочени в приложение IV. Без да се засягат разпоредбите на Решение 90/424/ЕИО, и по-конкретно член 28 от него, правомощията и задълженията на лабораторията са тези, дадени в горепосоченото приложение.

3. За да се осигурят еднакви процедури за диагностика на класическа чума по свинете, в срок от два месеца от датата, на която настоящата директива влиза в сила, и в съответствие с процедурата, предвидена в член 26, параграф 2, се утвърждава диагностично ръководство за класическа чума по свинете, в което се установяват най-малко:

- а) минималните изисквания за биобезопасност и стандартите за качество, които да се спазват от диагностичните лаборатории за класическа чума по свинете и при транспортирането на проби;
- б) критерии и процедури, които трябва да се следват при извършване на клинични изследвания или следклиничен преглед, за да се потвърди или изключи наличието на класическа чума по свинете;
- в) критерии и процедури, които трябва да се следват за събиране на проби от живи свине или от труповете им, за да се потвърди или изключи класическата чума по свинете чрез лабораторни изследвания, в т.ч. методите на вземане на проби за серологични или вирусологични пресевки, извършвани в рамките на прилагането на мерките, предвидени в настоящата директива;
- г) лабораторни тестове, които трябва да се използват за диагностика на класическа чума по свинете, включително:
- тестове за диференциална диагностика между класическата чума по свинете и други пестивируси,
 - ако ги има в наличност и са подходящи, тестове за различаване на модела на антитела, изграден чрез маркерната ваксина, от този, изграден чрез дивия шам на вируса на класическата чума по свинете,
 - критерии за оценка на резултатите от лабораторните тестове;

д) лабораторни техники за определяне генетичния тип на изолатите от вируса на класическата чума по свинете.

4. За да се гарантират адекватни условия на биобезопасност, за да се защити здравето на животните, вируса на класическата чума по свинете, неговият геном и антигени и ваксини за научни изследвания, диагностика или производство, се манипулират или се използват само на места, заведения или лаборатории, утвърдени от компетентния орган.

Списъкът на одобрените места, заведения или лаборатории се изпраща на Комисията преди 1-ви май 2003 г. и след това непрекъснато се актуализира.

5. Разпоредбите на приложения III и IV и диагностичното ръководство могат да се допълват или изменят в съответствие с процедурата, определена в член 26, параграф 2.

Член 18

Използване, производство и продажба на ваксини срещу класическа чума по свинете

1. Държавите-членки гарантират:

- а) да бъде забранено използването на ваксини срещу класическа чума по свинете;
- б) манипулирането, производството, съхраняването, доставянето и продажбата на ваксини срещу класическа чума по свинете на територията на Общността да се извършват под официален контрол.

2. Ако е необходимо, могат да се приемат правила, отнасящи се до производството, опаковането, разпределението и състоянието на запасите на ваксини срещу класическа чума по свинете в Общността в съответствие с процедурата, определена в член 26, параграф 2.

Член 19

Спешна ваксинация в свиневадни обекти

1. Въпреки разпоредбите на член 18, параграф 1, буква а), когато се потвърди класическа чума по свинете в свиневадни обекти и наличните епидемиологични данни сочат, че има заплаха от разпространението ѝ, може да се направи спешна ваксинация в свиневадни обекти в съответствие с процедурите и разпоредбите по параграфи 2—9 от настоящия член.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 5, параграф 2, в приложение VI са изложени главните критерии и рискови фактори, които се вземат предвид при прилагането на спешна ваксинация. Тези критерии и рискови фактори могат впоследствие да бъдат изменени или допълнени, за да се вземат под внимание научните разработки и опит в съответствие с процедурата, предвидена в член 26, параграф 2.

3. Когато държава-членка възнамерява да предприеме ваксинация, тя представя на Комисията план за спешна ваксинация, който включва най-малко информация за:

- а) епидемиологичната обстановка, която е довела до искането за спешна ваксинация;
- б) размера на географския район, в който трябва да се направи спешната ваксинация и броя на свиневадните обекти в този район;
- в) категориите свине и приблизителния брой свине за ваксинация;
- г) ваксината, която трябва да се използва;
- д) времетраенето на ваксинационната кампания;
- е) идентификацията и регистрацията на ваксинираните животни;
- ж) мерките, свързани с придвижването на свинете и техните продукти;
- з) критериите, които ще се разглеждат, за да се реши дали ваксинацията или мерките, посочени в член 7, параграф 2, ще се прилагат в контактни свиневадни обекти;
- и) други въпроси, свързани за критичните обстоятелства, включително клиничните и лабораторните изследвания, които се извършват върху проби, взети във ваксинираните свиневадни обекти и в другите свиневадни обекти, намиращи се в района на ваксинация, по-конкретно, дали да се използва маркерна ваксина.

Комисията незабавно разглежда плана съвместно със засегнатата държава-членка. В съответствие с процедурата, определена в член 27, параграф 2, планът за спешна ваксинация може да се утвърди или могат да се поискат изменения и допълнения преди одобряването му.

В съответствие с процедурата, определена в член 27, параграф 2, планът за спешна ваксинация може впоследствие да се измени или допълни, за да се вземе под внимание развитието на обстановката.

4. Без да се засягат разпоредбите на членове 10 и 11, всяка държава-членка, която извършва спешна ваксинация, през ваксинационния период следи:

- а) живи свине да не напускат района на ваксинация, освен за да бъдат транспортирани до кланица, определена от компетентния орган и намираща се в границите на района на ваксинация или близо до този район, за незабавно клане, или до екарисаж или подходящо място, където те се умъртвяват веднага, а трупове им се преработват под официален контрол;
- б) цялото прясно свинско месо от свине, ваксинирани по време на спешната ваксинация, или да се преработва, или да се маркира и обработва в съответствие с разпоредбите в член 10, параграф 3, буква е), четвърто тире;

в) семенен материал, яйцеклетки и ембриони, събрани от предстоящи за ваксиниране свине в 30-дневния период преди ваксинацията, да се проследяват и унищожават под официален контрол.

5. Разпоредбите, изложени в параграф 4, се прилагат най-малко 6 месеца след приключване на ваксинационните операции в дадения район.

6. В съответствие с процедурата, изложена в член 27, параграф 2, и преди края на шестмесечния период, посочен в параграф 5, се предприемат мерки, за да се забрани:

а) серопозитивни свине да напускат свиневъдния обект, в който се отглеждат, с изключение за незабавно клане;

б) събирането на семенен материал, ембриони и яйцеклетки от серопозитивни свине;

в) прасенцата, родени от серопозитивни свине майки, да напускат свиневъдния обект на произход, освен ако не се транспортират до:

— клиника за незабавно клане,

— свиневъден обект, определен от компетентния орган, от който директно ще се изпратят в клиниката,

— свиневъден обект след получаване на отрицателен резултат от серологичен тест за антитела срещу вируса на класическата чума по свинете.

7. Чрез дерогация от параграф 3 решението за въвеждане на спешна ваксинация може да се вземе от държава-членка, при условие че не са застрашени интересите на Общността и са изпълнени следните условия:

а) да се състави общ план за спешна ваксинация в съответствие с член 22. Конкретният план и решението за предприемане на спешна ваксинация трябва да се съобщят на Комисията преди началото на ваксинационните операции;

б) в допълнение към информацията, посочена в параграф 3, планът трябва предписва всички свине в свиневъдните обекти, където ще се използва ваксината, да се заколят или умъртвят, колкото е възможно по-скоро след приключване на ваксинационните операции в съответствие с параграф 4, буква а), а прясното месо от тези свине или да се преработва, или да се маркира и обработва в съответствие с член 10, параграф 3, буква е), четвърто тире.

Когато се взема това решение, ваксинационният план незабавно се преглежда в Постоянния ветеринарен комитет. В съответствие с процедурата, определена в член 27, параграф 2, планът може да се одобри или да бъдат поискани изменения и допълнения преди одобряването му.

8. Независимо от разпоредбите на параграфи 5 и 6, мерките, посочени в параграф 4, могат да бъдат премахнати, след като:

а) всички свине в свиневъдните обекти, където е използвана ваксина, са заклани или умъртвени в съответствие с параграф 4, буква а) и прясното месо от тези свине е преработено или маркирано и обработено в съответствие с член 10, параграф 3, буква е), четвърто тире;

б) всички свиневъдни обекти, в които са държани ваксинирани свине, са почистени и дезинфектирани в съответствие с член 12.

Когато мерките, посочени в параграф 4 се премахнат, държавите-членки следят:

а) повторно зареждане на свине в горепосочените свиневъдни обекти да не става преди да са изминали най-малко 10 дни след приключването на дейностите по почистване и дезинфекция и след като всички свине във ваксинираните свиневъдни обекти са заклани или умъртвени;

б) след повторното зареждане свине от всички свиневъдни обекти в района на ваксинация да преминат през клинични и лабораторни изследвания, както е предвидено в диагностичното ръководство, с цел откриване на евентуалното наличие на вируса на класическата чума по свинете. В случай, че става дума за свине, заредени повторно във ваксинирани свиневъдни обекти, тези изследвания да не се извършват преди да са изминали най-малко 40 дни след повторното зареждане, през посочения период не се разрешава преместването на свине от свиневъдния обект.

9. В случаите, когато маркерна ваксина е използвана по време на ваксинационната кампания, могат да се разрешат дерогации от разпоредбите в параграфи 4, 5 и 6 в съответствие с процедурата, посочена в член 27, параграф 2, по-конкретно по отношение на маркирането на месото на ваксинираните свине и последващата му употреба, както и на местоназначението на обработените продукти. Такова разрешение е предмет на следните условия:

а) планът за ваксинация да е бил одобрен преди началото на ваксинационните операции в съответствие с параграф 3,

б) да е била подадена специална молба до Комисията от съответната държава-членка, придружена с изчерпателен отчет за провеждането на кампанията по ваксиниране, резултатите от нея и цялостната епидемиологична обстановка, и

в) да е била направена проверка на място за провеждането на кампанията по ваксиниране в съответствие с процедурите, посочени в член 21.

Приемането на дерогациите от разпоредбите в параграфи 4, 5 и 6 се базира на риска вирусът на класическата чума по свинете да се разпространи чрез придвижване или търговия с ваксинираните свине, техните малки или продуктите от тях.

Член 20

Спешна ваксинация на диви прасета

1. Без да се засягат разпоредбите на член 18, параграф 1, буква а), когато класическа чума по свинете се потвърди при диви свине и наличните епидемиологични данни сочат, че има заплаха от

разпространението ѝ, може да се направи спешна ваксинация на диви свине в съответствие с процедурите и разпоредбите, посочени в параграфи 2 и 3.

2. Когато една държава-членка възнамерява да направи ваксинация, тя представя на Комисията план за спешна ваксинация, включващ информация за:

- a) ситуацията по разпространение на заболяването, довела до молбата за спешна ваксинация;
- б) размера на географския район, в който ще се провежда спешна ваксинация. Във всеки случай този район е част от заразен район, дефиниран в съответствие с член 16, параграф 3, буква б);
- в) типа ваксина, който трябва да се използва, и процедурата на ваксинация;
- г) специалните усилия, които трябва да се положат за ваксиниране на младите животни;
- д) очакваното времетраене на кампанията по ваксиниране;
- е) приблизителния брой диви свине за ваксинация;
- ж) приетите мерки за недопускане на голяма промяна в популацията на диви свине;
- з) приетите мерки за недопускане на евентуално разпространение на ваксиналния вирус по свине, отглеждани в свиневъдни обекти, ако са приложими;
- и) очакваните резултати от кампанията по ваксиниране и параметрите, които ще се вземат предвид при проверката на ефективността ѝ;
- й) органа, натоварен да контролира и координира учрежденията, отговорни за осъществяване на плана;
- к) установената система, даваща възможност на експертната група, назначена в съответствие с член 15, параграф 2, буква а), редовно да преглежда резултатите от кампанията по ваксинирането;
- л) други мерки, свързани с извънредната обстановка.

Комисията незабавно разглежда плана съвместно със засегнатата държава-членка, по-специално, за да осигури съответствието му с мерките, прилагани в съответствие с плана за ликвидиране на заболяването, предвиден в член 16, параграф 1.

Ако районът на ваксинация е близо до територията на друга държава-членка, където също са в сила мерки за ликвидиране на класическа чума по свинете при диви свине, също се осигурява съответствие между плана за ваксинация и мерките, прилагани в тази друга държава-членка.

В съответствие с процедурата, определена в член 27, параграф 2, планът за спешна ваксинация може да се утвърди или да се поискат изменения и допълнения към него преди одобряването му.

В съответствие с процедурата по-горе, планът за спешна ваксинация може впоследствие да се измени и допълни, за да се вземе предвид развитието на обстановката.

3. Доклад за резултатите от кампанията по ваксиниране се изпраща от заинтересованата държава-членка до Комисията и до другите държави-членки на всеки 6 месеца заедно с доклада, посочен в член 16, параграф 4.

Член 21

Контрол от Общността

Експерти от Комисията могат да правят проверки на място в сътрудничество с компетентните органи на държавите-членки, дотолкова, доколкото е необходимо, за се обезпечи еднаквото прилагане на настоящата директива. Държавата-членка, на чиято територия се правят проверките, осигурява на експертите цялото съдействие, необходимо за изпълнение на задълженията им. Комисията информира компетентния орган за резултатите от извършените проверки.

Правилата за прилагането на настоящия член, и по-конкретно тези, които уреждат процедурата за сътрудничество с националните власти, се приемат в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

Член 22

Планове за действие при извънредни ситуации

1. Всяка държава-членка съставя план за действие при извънредни ситуации, в който се определят мерките за действие в случай на огнище на класическа чума по свинете.

Този план позволява достъп до съоръжения, оборудване, персонал и всички други подходящи материали, необходими за бързото и ефикасно ликвидиране на огнището. Той посочва точно:

- a) необходимите количества от ваксини за всяка заинтересована държава-членка в случай на спешна ваксинация;
- б) регионите, където могат да се открият райони с висока плътност на свине във всяка държава-членка, с цел осигуряване на високо ниво на бдителност за заболяването и на готовност в тези райони.

2. Критериите и изискванията, които трябва да бъдат прилагани за съставянето на план за действие при извънредни ситуации, са тези, изложени в приложение VII.

В съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2, тези критерии и изисквания могат да се изменят или допълват, като се взема предвид специфичния характер на класическата чума по свинете и напредъка, постигнат в разработването на мерки за ликвидиране на заболяването.

3. Комисията разглежда плановете, за да определи дали те позволяват постигането на желаната цел и предлага на съответната държава-членка измененията, които са необходими, по-специално, за да се гарантира съответствието им с тези на другите държави-членки.

Ако се е наложило да се изменят, плановете се одобряват в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

Плановите могат впоследствие да бъдат изменени и допълнени в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2, за да се вземе под внимание развитието на обстановката. Във всеки случай на всеки пет години всяка държава-членка актуализира плана и го представя на Комисията за одобрение в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

Член 23

Центрове за борба със заболяването и експертни групи

1. Държавите-членки следят незабавно да се създаде напълно функционален национален център за борба със заболяването в случай на огнища на класическа чума по свинете.

2. Националният център за борба със заболяването ръководи и контролира работата на местните центрове за борба със заболяването, посочени в параграф 3. Той носи отговорност, *inter alia*, за:

- а) определяне на необходимите мерки за борба със заболяването;
- б) осигуряване на бързото и ефикасно прилагане на посочените по-горе мерки от местните центрове за борба със заболяването;
- в) назначаване на персонал и други ресурси в местните центрове за борба със заболяването;
- г) предоставяне на информация на Комисията, на другите държави-членки, на националните ветеринарни организации, на националните власти и на селскостопанските и търговски органи;
- д) организирането на спешна ваксинация и определяне на зони на ваксиниране, когато е посочено;
- е) поддържането на връзки с диагностични лаборатории;
- ж) поддържането на връзки с пресата и с други медии;
- з) поддържането на връзки с полицейските власти за осигуряване на конкретни правни мерки.

3. Държавите-членки следят за незабавното създаване на напълно функционални местни центрове за борба със заболяването в случай на огнища на класическа чума по свинете.

4. Някои функции на националния център за борба със заболяването могат все пак да бъдат делегирани на местния център за борба със заболяването, който взема участие на административно ниво, както е разпоредено в член 2, параграф 2, буква п) от Директива 64/432/ЕИО, или на по-високо ниво, при условие че това не излага на риск целите на националния център за борба със заболяването.

5. Държавите-членки създават постоянно действаща експертна група за съхраняване на специализираните познания, необходими, за да се подпомогне компетентния орган да бъде подготвен за заболяването.

В случай на огнище експертната група оказва помощ на компетентния орган най-малко в:

- а) епидемиологичното проучване;
- б) вземането на проби, тестването и тълкуването на резултатите от лабораторните тестове;
- в) установяването на мерки за контрол на заболяването.

6. Държавите-членки подsigуряват на националния и на местните центрове за борба със заболяването, както и на експертната група персонал, съоръжения и оборудване, включително комуникационни системи според нуждите, както и прозрачна и ефективна йерархична структура и ръководство за гарантиране на бързото изпълнение на мерките за борба със заболяването, предвидени в настоящата директива.

Подробни данни за персонала, екипировката, йерархичната структура и ръководство на националния и местните центрове за борба със заболяването и за експертната група се вписват в плановите за действие при извънредни ситуации, посочени в член 22.

7. Допълнителни критерии и изисквания за функцията и задълженията на националните центрове за борба със заболяването, на местните центрове за борба със заболяването и на експертните групи могат да се определят в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

Член 24

Използване на кухненски отпадъци

1. Държавите-членки следят:

- а) забрана на храненето на свине с хранителни отпадъци;
- б) събирането на кухненските отпадъци от международни транспортни средства като кораби, сухопътни превозни средства и самолети и унищожаването им под официален контрол;
- в) информацията относно прилагането на разпоредбите на букви а) и б) и относно съответните проверки, извършвани от държавите-членки, да се предава на Комисията не по-късно от 31 октомври всяка година и за първи път през 2003 година. Комисията представя тази информация на Постоянния ветеринарен комитет, учреден с Решение 68/361/ЕИО на Съвета ⁽¹⁾.

2. Могат да се приемат подробни правила за контролните мерки, които трябва да се приложат, и информацията, която трябва да бъде предоставена от държавите-членки в тази връзка, по-специално що се отнася до разпоредбите на параграф 1, буква в), в съответствие с процедурата, определена в член 26, параграф 2.

⁽¹⁾ ОВ L 255, 18.10.1968 г., стр. 23.

3. Разпоредбите в параграфи 1 и 2 се прилагат до датата на прилагане на общностното законодателство относно използването на кухненски отпадъци за храна на свине в рамките на правилата за животински странични продукти, които не са предназначени за консумация от човека или за изхранване на животни.

Член 25

Процедури за изменение на настоящата директива и приложенията към нея, както и за приемане на следващи подробни правила по прилагането на настоящата директива

1. Настоящата директива може, ако това е необходимо, да бъде изменена от Съвета, който взема решение с квалифицирано мнозинство по предложение на Комисията, с цел вземане предвид развитието на науката и техниката.
2. Въпреки това приложенията на настоящата директива се изменят в съответствие с процедурата, определена в член 26, параграф 2.
3. Могат да се приемат подробни правила, необходими за изпълнение на настоящата директива, в съответствие с процедурата, определена в член 26, параграф 2.

Член 26

Нормална регулаторна процедура

1. Комисията се подпомага от Постоянния ветеринарен комитет, учреден с Решение 68/361/ЕИО.
 2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.
- Срокът, посочен в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, е определен на три месеца.

Член 27

Ускорена регулаторна процедура

1. Комисията се подпомага от Постоянния ветеринарен комитет, учреден с Решение 68/361/ЕИО.
 2. Когато се прави позоваване на настоящия параграф, се прилагат членове 5 и 7 от Решение 1999/468/ЕО.
- Срокът, посочен в член 5, параграф 6 от Решение 1999/468/ЕО, е определен на 15 дни.

Член 28

Отмяна

1. Директива 80/217/ЕИО, изменена с актовете, посочени в приложение VIII, част А, се отменя с настоящото, считано от 1 ноември 2002 г., като се съблюдават преходните разпоредби в член 29

и без да се засяга задължението на въпросните държави-членки по отношение на сроковете за транспониране на въпросните директиви, посочени в приложение VIII, част Б.

Позоваванията на отменената Директива 80/217/ЕИО се тълкуват като позовавания на настоящата директива и се четат в съответствие с таблицата на съответствие, дадена в приложение IX.

2. Решение 81/859/ЕИО се отменя.

Член 29

Преходни разпоредби

1. Чрез дерогация от член 28, параграф 1, първа алинея продължават да се прилагат приложения I и IV към Директива 80/217/ЕИО за целите на настоящата директива, до влизането в сила на решението за одобрение на диагностичното ръководство, посочено в член 17, параграф 3 от настоящата директива.
2. Планове за ликвидиране на класическа чума по свинете при диви свине, одобрени в съответствие с член 6а от Директива 80/217/ЕИО и действащи към датата на влизане в сила на настоящата директива, продължават да се прилагат за целите на настоящата директива.

Въпреки преди 1 февруари 2002 г. държавите-членки представят на Комисията измененията към тези планове, като се вземат предвид разпоредбите на член 16, параграф 3.

Плановете, изменени според необходимостта, се одобряват в съответствие с процедурата, определена в член 27, параграф 2.

3. Планове за действие при извънредни ситуации за борба с класическата чума по свинете, одобрени в съответствие с член 14б от Директива 80/217/ЕИО и действащи към датата на влизане в сила на настоящата директива, продължават да се прилагат за целите на настоящата директива.

Въпреки това преди 1 май 2003 г. държавите-членки представят на Комисията измененията към тези планове, като се вземат предвид разпоредбите на член 22.

Плановете, изменени според необходимостта, се одобряват в съответствие с процедурата, посочена в член 26, параграф 2.

4. До прилагането на настоящата директива могат да се приемат по-нататъшни преходни разпоредби относно борбата с класическата чума по свинете в съответствие с член 26, параграф 2.

Член 30

Транспониране в националното законодателство и прилагане

Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива преди 31 октомври 2002 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Те прилагат тези разпоредби от 1 ноември 2002 г.

Член 32

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условиата и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Член 31

Съставено в Люксембург на 23 октомври 2001 година.

Влизане в сила

За Съвета

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности*.

Председател

A. NEYTS-UYTTEBROECK

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Обявяване на заболяване и допълнителната епидемиологична информация, която трябва да бъде предоставяна от държавата-членка, в случай на потвърждаване на класическа чума по свинете

1. В срок от 24 часа от потвърждаването на всяко първично огнище, първичен случай при диви свине или случай в клиника или транспортно средство, съответната държава-членка трябва да обяви чрез Системата за обявяване на болести по животните, установена в съответствие с член 5 от Директива 82/894/ЕИО на Съвета:
 - а) датата на изпращане;
 - б) часа на изпращане;
 - в) името на държавата-членка;
 - г) наименованието на заболяването;
 - д) броят на огнища или случаи;
 - е) датата, на която се е появило съмнение за класическа чума по свинете;
 - ж) датата на потвърждение;
 - з) използваните методи за потвърждение;
 - и) дали наличието на заболяването е потвърдено при диви свине или при свине в свиневъден обект, клиника или транспортно средство;
 - й) географското местоположение, където е потвърдено огнището или случая на класическа чума по свинете;
 - к) предприетите мерки за борба със заболяването.
2. В случай на появяване на първични огнища или на случаи в клиници или в транспортно средство освен данните, посочени в точка 1, съответната държава-членка трябва също да изпрати следната информация:
 - а) броят на възприемчиви свине в огнището, клиницата или транспортното средство;
 - б) броят на умрели свине от всяка категория в свиневъдния обект, клиника или транспортно средство;
 - в) за всяка категория податливостта към заболяването и броят на свине, при които е потвърдена класическа чума по свинете;
 - г) броят на свинете, умъртвени в огнището, клиницата или транспортното средство;
 - д) броят на преработените трупове;
 - е) в случай на огнище, отстоянието му до най-близкия свиневъден обект;
 - ж) ако класическа чума по свинете е потвърдена в клиника или транспортно средство, местоположението на свиневъдния обект или свиневъдни обекти по произход на заразените свине или трупове.
3. В случай на вторични огнища информацията, посочена в точки 1 и 2 трябва да се изпрати в срока, определен в член 4 от Директива 82/894/ЕИО на Съвета.
4. Заинтересованата държава-членка следи предоставянето на информацията във връзка с всяко огнище или случай на класическа чума по свинете в свиневъден обект, клиника или транспортно средство в съответствие с точки 1, 2 и 3, да е последвано от писмен доклад до Комисията и другите държави-членки, включващ минимум:
 - а) датата, на която свинете от свиневъдния обект, клиника или транспортно средство са били умъртвени и труповете им преработени;
 - б) резултатите от тестове на пробите, взети при убиване на свинете;
 - в) когато е приложена дерогацията, предвидена в член 6, параграф 1, броят на умъртвените и преработени свине и броят на свине, които трябва да бъдат заклани след това и срокът, определен за клането им;

- г) всяка информация, свързана с евентуалния произход на заболяването или относно произхода на заболяването, ако е констатирано;
- д) в случай на първично огнище или случай на класическа чума по свинете в клиника или транспортно средство — генетичният тип на вируса, причинител на огнището или случая;
- е) в случаи, когато свине са убити в контактни свиневъдни обекти или в свиневъдни обекти, в които има съмнително заразени свине с вируса на класическата чума по свинете, информация за:
- датата на умъртвяването и броя на свинете от всяка категория, умъртвени във всеки свиневъден обект,
 - епидемиологичната връзка между огнището или случая на класическа чума по свинете и всеки контактен свиневъден обект, или причините, довели до съмнението за класическа чума по свинете във всеки съмнителен свиневъден обект,
 - резултатите от извършените лабораторните тестове на проби, взети от свинете в свиневъдните обекти и кога те са били умъртвени.

В случаи, когато свине в контактни свиневъдни обекти не са били умъртвени, трябва да се предостави информация относно причините за това решение.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Принципи и процедури за почистване и дезинфекция

1. Общи принципи и процедури:

- a) операциите по почистване и дезинфекция, а когато е необходимо и мерките за унищожаване на гризачи и насекоми, се извършват под официален контрол и в съответствие с указанията на официалния ветеринарен лекар;
- б) използваните средства за дезинфекция и концентрациите им се одобряват официално от компетентния орган, за да се гарантира унищожаването на вируса на класическата чума по свинете;
- в) преди употреба трябва да се проверява срокът на действие на дезинфектантите, тъй като действието на някои средства се намалява от продължително съхранение;
- г) изборът на дезинфектантите и процедурите за дезинфекция се прави, като се вземат предвид характера на помещенията, превозните средства и предметите, които трябва да се обработват;
- д) условията, при които се използват обезмасляващи и дезинфекционни средства, трябва да гарантират ненакърняването на ефикасността им. По-конкретно, трябва да се спазват предоставяните от производителя технически параметри като налягане, минимална температура и необходимо време за контакт;
- е) независимо от използваните дезинфектанти, трябва да важат следните общи правила:
 - цялостно напояване със средство за дезинфекция на постелята, както и на фекалния материал,
 - измиване и почистване с внимателно изчеткване и изгъркване на пода, подовите настилки, рамките и стените след изнасяне или разглобяване, където е възможно, на оборудване или инсталации, с цел да не се влоши качеството на процедурите по дезинфекция и почистване,
 - след това допълнително се прилага средство за дезинфекция за минимално време на контакт, както е определено в препоръките на производителя,
 - водата, използвана за почистващите операции да се изхвърли така, че да се избегне всякакъв риск от разпространение на вируса и в съответствие с инструкциите на официалния ветеринарен лекар;
- ж) когато се извършва измиване с течности под налягане, трябва да се избягва повторно замърсяване на вече почистените части;
- з) да се извършва измиване, дезинфектиране или унищожаване на оборудване, инсталации, предмети и отделения, за които има вероятност да са замърсени;
- и) трябва да се избягва повторно замърсяване след дезинфекционните процедури;
- й) изискваните почистване и дезинфекция в рамките на настоящата директива трябва да се документират в регистъра на свиневъдния обект или превозно средство, а когато се изисква официално одобрение, да се удостоверят от осъществяващия контрол официален ветеринарен лекар.

2. Специални разпоредби относно почистването и дезинфекцията на заразени свиневъдни обекти:

- a) предварително почистване и дезинфекция:
 - по време на умъртвяването на животните трябва да се вземат всички необходими мерки за избягване или за свеждане до минимум на разпространението на вируса на класическата чума по свинете. Това, *inter alia*, включва инсталирането на временно дезинфекционно оборудване, снабдяване със защитно облекло, душеве, обеззаразяване на използваното оборудване, инструменти и съоръжения и прекъсване на електрозахранването на вентилационната система,
 - трупове на убити животни трябва да се напръскват със средство за дезинфекция,
 - ако трябва да се извоят трупове от свиневъдния обект за преработка, трябва да се използват покрити контейнери, които не пропускат вода,
 - веднага след извозването на трупове на свинете за преработка, частите от свиневъдния обект, в които са се помещавали тези животни, както и останалите сгради, дворове и др., замърсени по време на умъртвяването, клането или следкличичния преглед, се напръскват с одобрени за употреба дезинфектанти в съответствие с член 12,
 - тъканите и кръвта, евентуално разлята по време на клане или следкличичен преглед, и боклука от цялостното замърсяване на сгради, дворове, принадлежности и др., трябва внимателно да се събират и преработват с трупове,
 - използваният дезинфектант трябва да остане върху третираната повърхност най-малко 24 часа;

- б) окончателно почистване и дезинфекция:
 - торът и използваните постели се отстраняват и третираат в съответствие с точка 3, буква а),
 - мазните петна и замърсители се отстраняват от всички повърхности чрез използване на екстрахиращ мазнините препарат и повърхностите се измиват с вода,
 - след измиване с вода се извършва отново напръскване с дезинфектант,
 - след седем дни помещенията се третираат с екстрахиращ мазнините препарат, изплакват се с вода, напръскват се с дезинфектант и отново се изплакват с вода.
 - 3. Дезинфекция на контаминирани постеля, тор и торова течност:
 - а) торът и използваната постеля се събират накуп, за да се повиши температурата им, напръскват се с дезинфектант и се оставят да престоят така най-малко 42 дни или се унищожават чрез изгаряне или заравяне;
 - б) торовата течност се съхранява най-малко 42 дни след последното добавяне на заразен материал, освен ако компетентните власти не предвиждат намален срок за съхранение на торова течност, която е била подложена на ефективно третиране в съответствие с дадените инструкции от официалния ветеринарен лекар, за да се гарантира унищожаването на вируса.
 - 4. Все пак, чрез дерогация от точки 1 и 2, в случай на свиневъдни обекти на открито, компетентният орган може да определи конкретни процедури за почистване и дезинфекция, като взема под внимание типа на свиневъдния обект и климатичните условия.
-

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Списък и задължения на националните лаборатории за класическа чума по свинете

1. Националните лаборатории за класическа чума по свинете са, както следва:
 - Белгия*
Centre d'etude et de recherche vétérinaires et agrochimiques, 1180 Bruxelles
 - Дания*
Statens Veterinære Institut for Virusforskning, Lindholm, 4771 Kalvehave
 - Германия*
Bundesforschungsanstalt für Viruskkrankheiten der Tiere, 17498 Insel Riems
 - Гърция*
Veterinary Institute of Infectious and Parasitic Diseases, 15310 Ag. Paraskevi
 - Испания*
Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos (Madrid)
 - Франция*
AFSSA-Ploufragan, Zoopole des Côtes d'Armor, 22440 Ploufragan
 - Ирландия*
Veterinary Research Laboratory, Abbotstown, Castleknock, Dublin 15
 - Италия*
Istituto Zooprofilattico Sperimentale dell'Umbria e delle Marche, 06100 Perugia
 - Люксембург*
Laboratoire de Médecine Vétérinaire de l'Etat, 1020 Luxembourg
 - Нидерландия*
Instituut voor Veehouderij en Diergezondheid (ID-Lelystad), 8200 AB Lelystad
 - Австрия*
Bundesanstalt für Vet. Med. Untersuchungen in Modling, Robert Koch-Gasse 17, 2340 Modling
 - Португалия*
Laboratório Nacional de Investigaçao Veterinária, 1500 Lisboa
 - Финландия*
Eläinlääkintä—ja elintarviketutkimuslaitos, 00231 Helsinki/Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, 00231 Helsingfors
 - Швеция*
Statens veterinärmedicinska anstalt, 75189 Uppsala
 - Обединеното кралство*
Veterinary Laboratories Agency, New Haw, Weybridge, Surrey KT153NB
2. Националните лаборатории за класическа чума по свинете отговарят за осигуряване извършването във всяка държава-членка на лабораторните тестове за установяване наличието на класическа чума по свинете и идентификация на генетичния тип на изолатите от вирусите в съответствие с диагностичното ръководство. За тази цел те сключват специални споразумения с референтната лаборатория на Общността или с други национални лаборатории.
3. Националната лаборатория за класическа чума по свинете на всяка държава-членка отговаря за координацията на стандартите и диагностичните методи във всяка лаборатория за класическа чума по свинете в границите ѝ. За тази цел те:
 - a) могат да доставят диагностични реагенти на отделните лаборатории;
 - b) контролират качеството на всички използвани в тази държава-членка диагностични реагенти;
 - v) периодически организират сравнителни тестове;
 - г) съхраняват изолати на вируси на класическата чума по свинете от потвърдени случаи и огнища в тази държава-членка.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Референтна лаборатория на Общността за класическа чума по свинете

1. Референтна лаборатория на Общността за класическа чума по свинете е: Institut für Virologie, der Tierärztlichen Hochschule Hannover, Bünteweg 17, D-30559 Hannover, Germany.
2. Функциите и задълженията на референтната лаборатория на Общността за класическа чума по свинете са:
 - а) да координира, като се консултира с Комисията, методите, прилагани в държавите-членки за диагностика на класическа чума по свинете, конкретно като:
 - съхранява и доставя клетъчни култури за използване в диагностиката,
 - определя типа, съхранява и доставя щамове на вируса на класическата чума по свинете за серологични тестове и приготвянето на антисеруми,
 - доставя на националните лаборатории стандартизирани серуми, конюгирани серуми и други референтни реагенти, за да се стандартизират използваните в държавите-членки тестове и реагенти,
 - изгражда и поддържа банка от вируси на класическата чума по свинете,
 - организира периодични сравнителни тестове на диагностичните процедури на равнище на Общността,
 - събира и съпоставя данни и информация относно използваните диагностични методи и резултатите от проведените тестове,
 - характеризира изолатите на вируса чрез най-съвременните налични методи за постигане на по-добро разбиране на епизоотологията на класическата чума по свинете,
 - е в течение на развитието на ситуацията в световен мащаб по отношение на контрола, епизоотологията и превенцията на класическата чума по свинете,
 - съхранява техническите си познания за вируса, причинител на класическата чума по свинете, и други отнасящи се до нея вируси, за да може да се прави бърза диференциална диагностика,
 - придобива задълбочени познания по приготвянето и употребата на продукти на ветеринарната имунология, използвани за ликвидиране и контрол на класическата чума по свинете;
 - б) организира необходимото обучение или преквалифициране на експерти по лабораторна диагностика с оглед хармонизиране на диагностичните техники;
 - в) разполага с обучен персонал за непредвидени ситуации, възникващи в рамките на Общността;
 - г) извършва изследователски дейности и винаги, когато е възможно, координира изследователски дейности, насочени към по-успешен контрол с класическата чума по свинете.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Главни критерии и рискови фактори, разглеждани при вземане на решение за убиване на свине в контактни свиневџдни обекти

Критерии	Решение	
	За убиване	Против убиване
Клинични признаци за наличие на класическа чума по свинете в контактни свиневџдни обекти	Да	Не
Придвижвания на свине от огнището до контактни свиневџдни обекти след предполагаемата дата на проникване на вируса в заразения свиневџден обект	Да	Не
Местоположение на контактните свиневџдни обекти в район с висока плътност на свине	Да	Не
Вероятно разпространение на вируса от огнището преди прилагането на мерки за ликвидиране	Широко/неизвестно	Ограничено
Местоположение на контактни свиневџдни обекти ⁽¹⁾ в радиус от 500 метра от огнището	Да	Не
Близост на контактни свиневџдни обекти до повече от едно огнища	Да	Не
Брой на свинете в огнището и/или в контактните свиневџдни обекти	Висок	Нисък

⁽¹⁾ В райони с висока плътност на свине да се предвиди по-голямо разстояние.

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Главни критерии и рискови фактори, разглеждани при вземане на решение за извършване спешна ваксинация в свиневъдни обекти

Критерии	Решение	
	За ваксинация	Против ваксинация
Брой/крива на заболяемостта на огнища през изминалите 10—20 дни	Висок/бързо покачваща се	Ниска/равна или бавно покачваща се
Местоположение на свиневъдните обекти, където би могла да се направи ваксинация в район с висока плътност на свине	Да	Не
Вероятност за нови огнища в района през следващите два или повече месеци	Много голяма	Много малка
Недостиг на преработвателен капацитет	Да	Не

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Критерии и изисквания към плановете за действие при извънредни ситуации

Държавите-членки трябва да гарантират плановете за действие при извънредни ситуации да отговарят най-малко на следните критерии и изисквания:

- а) трябва да се създадат разпоредби, осигуряващи необходимия законодателен капацитет за изпълнението на плановете за действие при извънредни ситуации и те да дават възможност да се проведе бърза и ефективна кампания за ликвидиране на заболяването;
- б) трябва да се създадат разпоредби, осигуряващи достъп до фондове за реагиране в извънредни ситуации, бюджетни средства и финансови ресурси за покриване на всички аспекти на борбата срещу епизоотията на класическата чума по свинете;
- в) трябва да се създаде йерархична верига, за да се обезпечи бърза и ефективна процедура на вземане на решения в случай на епизоотия. Ако е необходимо, веригата за издаване на заповеди да се постави на подчинение на централно звено за вземане на решения, отговорно за ръководенето на всички стратегии на борба срещу епизоотична ситуация. Директорът на ветеринарните служби трябва да е член на това звено и да осъществява връзката между централното звено за вземане на решения и националния център за ликвидиране на заболяването, посочен в разпоредбите на член 23;
- г) трябва да се създадат разпоредби за обезпечаването на подходящи ресурси, осигуряващи бърза и ефективна кампания, в това число лабораторен персонал, оборудване и инфраструктура;
- д) трябва да се състави ръководство с инструкции. В него трябва да има пълно и подробно практическо описание на всичките процедури, инструкции и мерки, използвани в случай на огнище на класическа чума по свинете;
- е) ако е необходимо, трябва да се осигурят подробни планове за спешна ваксинация;
- ж) персоналот трябва да взема редовно участие в:
 - i) обучението по клиничните симптоми, епидемиологичните проучвания и борбата с класическата чума по свинете;
 - ii) учебни тревоги, организирани поне два пъти годишно;
 - iii) обучение по комуникационни умения с цел организиране на информационни кампании относно епизоотията, протичаща в дадения момент, които са насочени към властите, фермерите и ветеринарните лекари.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Част А

Директива 80/217/ЕИО и следващите я актове за изменение

(Посочени в член 28)

Директива 80/1101/ЕИО ⁽¹⁾	
Директива 80/1274/ЕИО ⁽²⁾	само член 2
Директива 81/476/ЕИО ⁽³⁾	само за позоваванията, направени в членове 1 и 2 от Директива 80/217/ЕИО
Директива 84/645/ЕИО ⁽⁴⁾	
Директива 85/586/ЕИО ⁽⁵⁾	само за позоваванията, направени в член 5 от Директива 80/217/ЕИО
Директива 87/486/ЕИО ⁽⁶⁾	
Директива 91/685/ЕИО ⁽⁷⁾	
Директива 93/384/ЕИО ⁽⁸⁾	

Част Б

Срокове за транспониране в националните законодателства

Директива	Срок за транспониране
80/217/ЕИО	1 юли 1981 г.
80/1101/ЕИО	
80/1274/ЕИО	1 юли 1981 г.
81/476/ЕИО	
84/645/ЕИО	31 март 1985 г.
85/586/ЕИО	1 януари 1986 г.
87/486/ЕИО	31 декември 1987 г.
91/685/ЕИО	1 юли 1992 г.

⁽¹⁾ ОВ L 325, 1.12.1980 г., стр. 17.⁽²⁾ ОВ L 375, 31.12.1980 г., стр. 75.⁽³⁾ ОВ L 186, 8.7.1981 г., стр. 20.⁽⁴⁾ ОВ L 339, 27.12.1984 г., стр. 33.⁽⁵⁾ ОВ L 372, 31.12.1985 г., стр. 44.⁽⁶⁾ ОВ L 280, 3.10.1987 г., стр. 21.⁽⁷⁾ ОВ L 377, 31.12.1991 г., стр. 1.⁽⁸⁾ ОВ L 166, 8.7.1993 г., стр. 34.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

Таблица на съответствие

Настоящата директива	Директива 80/217/ЕИО
член 1	член 1
член 2, букви а), б), д), е), м), н), о) и р)	член 2, букви а), д), ж), з), и), й), к) и м)
член 2, букви в), г), ж), з), и), й), к), л), п), с), т), у), ф), х) и ц)	—
член 3, параграф 1	член 3
член 3, параграфи 2 и 3	член 12
член 4, параграфи 1 и 2	член 4, параграф 1
член 4, параграф 3	—
член 4, параграф 4	член 4, параграф 2
член 5, параграф 1, букви а), в), г), е), ж) и и)	член 5, параграф 1, с изключение на седмо тире
член 5, параграф 1, букви б), д), з) и параграф 2	—
член 6	член 6
член 7, параграфи 1 и 2, първа алинея	член 5, параграф 2, член 10, параграф 1
член 7, параграф 2, втора алинея и параграф 3	—
член 8, първа алинея и втора алинея, буква б)	—
член 8, с изключение на горепосочената алинея и буква	член 7
член 9, параграф 1, първа алинея	член 9, параграф 1
член 9, параграф 1, втора алинея	—
член 9, параграфи 2, 3 и 4	член 9, параграфи 2, 3 и 10
член 10, параграф 1, с изключение на букви ж) и з), параграфи 2 и 3	член 9, параграф 4
член 10, параграф 1, букви ж) и з)	—
член 10, параграф 4	член 9, параграф 5
член 11, параграфи 1 и 2	член 9, параграф 6
член 11, параграф 3	член 9, параграф 7
член 12, параграф 1	член 12
член 12, параграф 2	—
член 13, с изключение на параграф 1, буква б)	член 5, параграф 1, седмо тире
член 13, параграф 2, буква б)	—
член 14	—

Настоящата директива	Директива 80/217/ЕИО
член 15, параграф 1	член 6а, параграф 1
член 15, параграф 2, букви а) и б), пето и осмо тире	—
член 15, параграф 2, буква б), с изключение на пето и осмо тире	член 6а, параграф 2
член 15, параграф 2, буква в)	член 6а, параграф 2а
член 15, параграф 2, буква г) и параграф 3	—
член 16, параграф 1, с изключение на четвърта алинея, и параграф 2	член 6а, параграфи 3 и 4
член 16, параграф 3, букви б), в), ж), й), к), л) и н)	член 6а, параграф 5
член 16, параграф 1, четвърта алинея, параграф 3, букви а), г), д), е), з), и), м), о), п), р), и параграф 4	—
член 17, параграфи 1 и 2	член 11
член 17, параграфи 3, 4 и 5	—
член 18	член 14, параграф 1, букви а) и в), и параграф 5
член 19, параграф 1 и параграф 3, с изключение на букви з) и и), параграф 4, с изключение на буква в), параграф 5 и параграф 6, с изключение на буква б)	член 14, параграфи 2, 3 и 4
член 19, параграф 2, параграф 3, букви з) и и), параграф 4, буква в), параграф 6, буква б), параграф 7, параграф 8 и параграф 9	—
член 20	—
член 21	член 14а
член 22, параграфи 1, 2 и 3	член 14 б, параграфи 1, 2 и 4
член 23	—
член 24	—
член 26	член 16
член 27	член 16а
член 28	—
член 29	—
член 30	—
член 31	—
член 32	член 20
приложение I	—
приложение II, точка 1, точка 2, първо и второ тире, и точка 3, буква б)	—

Настоящата директива	Директива 80/217/ЕИО
приложение II, точка 2, с изключение на първо и второто тире, и точка 3, буква б)	приложение V
приложение III, точки 1 и 3	приложение II
приложение III, точка 2	—
приложение IV	приложение VI
приложение V	—
приложение VI	—
приложение VII	—